

VRIESCHE

COURANT.

D I N G S D A G

DEN 27 DECEMBER.

Deze COURANT zal met primo January aanstaande, worden uitgegeven by *A. J. MULLER*, op het Hoogënd, te Sneek.

[Door de invallende Vorst, en de deswege gestremde Vaart van Amsterdam herwaards, zyn wy buiten de mogelijkheid geweest, het onderstaande Bulletin in onze Zaturdagfche Courant te hebben kunnen mededeelen. Schoon hetzelfde te uitgebreid is om in eene enkele Courant te plaatsen, en alle Bulletins zo spoedig doenlyk was, en in deszelfs geheel, onze Lezers hebben medegedeeld, zo verkiezen wy liever, met opoffering van eenige Kosten, ook dit allergeewigtigst Stuk, door middel eener dubbele Courant, geheel hier te laten volgen.] Hetzelve is aldus luidende:

VEERTIENDE BULLETIN DER ARMÉE VAN SPANJEN.

MADRID, den 5 December 1808.

„Den 2, des middags, kwam *Z. M.* in Perzoon op de hoogten aan die Madrid omgeven, en waarop de Divisien Dragonders van de Generaals *Latour-Maubourg* en *Laloufayé*, als mede de Keizerlyke Garde te paard, geplaatst waren. De Verjaring der Krooning, dat tydtip, dat zo veele voor Frankryk voor altoos gelukkige dagen gekenmerkt heeft, wekte in alle harten de zoetste herinneringen, en bezielde alle de Troepen met eene geestdrift die zich door duizend toejuichingen openbaarde. Het weder was heerlyk en gelyk aan dat welk men in Frankryk op de schoonste dagen der maand Mei geniet.

„De Marfchalk Hertog van *Istrie* zond om de Stad op te eischen, in welke zich eene Militaire Junta gevormd had, onder voorzitting van den Generaal *Castelar*, die onder zyne bevelen had den Generaal *Morla*, Capitein-Generaal van Andaloufie en Inspecteur-Generaal der Artillery. De Stad bevatte een groot aantal gewapende Boeren, die er zich van alle kanten heen begeven hadden, 6000 Man Linietroepen en 100 stukken Geschut. Sedert acht dagen verchanste men de Straten en Poorten der Stad; 60,000 Man waren onder de Wapenen; de kreten deden zich van alle kanten horen, de Klokken van 200 Kerken luidden te gelyk, en alles leverde het zinnebeeld op der wanorde en der zinneloosheid.

„Een Generaal van de Linietroepen verscheen aan de Voorposten om te antwoorden op de opeisfching van den Hertog van *Istrie*; hy wierd verzeld en in 't oog gehouden door 30 Perzonen uit het Volk, waarvan de kleding, de blikken en de woest taal de Moordenaars van September te binnen bragten. Als men den Spaanfchen Generaal vroeg, of hy Vrouwen, Kinderen, Grysaards aan de afgryfkyheden eenes Storms wilde blootstellen, gaf hy ter fluk de fmert te kennen waarvan hy doordrongen was; hy gaf door tekenen te verstaan dat hy zuchte onder de verdrukking, even gelyk alle brave Lieden van Madrid, en wanneer hy de stem verhoef, waren zyne woorden voorgefchreven door de rampzaligen die hem in 't oog hielden. Men kon geen de minste twyfel koesteren nopens de uitsporigheid, waartoe de dwingelandy der menigte geklommen was, toen men hem procesverbaal zag opmaken van zyne eigene redenen, en die zag laten bevestigen door de tekening der voorvechters die hem omringden.

„De Aide-de-Camp van den Hertog van *Istrie*, die naar de Stad gezonden was, door Lieden van de laagfte Volksklasse aangegrepen, stond vermoord te worder, toen de Linietroepen, hier over verontwaardigd, hem onder hunne bescherming namen en hem aan zynen Generaal deden terug geven.

„Een Slagtersknaap van *Estramadura*, die eene der Poorten commandeerde, durfde begeren, dat de Hertog van *Istrie* in Perzoon in de Stad zou komen, de oogengeblynddoekt; de Generaal *Montbrun* beantwoordde die vermetelheid met verontwaardiging; hy wierd daadlyk omringd, en ontquam niet dan door zyn Sabel te trekken. Hy was hyna het Slagtoffer geworden van de onvoorzigtigheid waarop hy vergeten had dat hy niet te doen had met beschaafde Vyanden.

„Kort daar na begaven zich Deserteurs der Wallonfche Gardes naar het Camp. Dierzelfe verklaringen gaven de overtuiging dat de Eigenaars en alle brave Lieden zonder invloed waren; en men moest geloven dat alle verzoeking onmogelyk was.

„Des avonds te voren wierd de Marquis *de Perles*, een eerbiedwaardig Man, die tot hertoe het vertrouwen des Volks had gefchenen te bezitten, beschuldigd van Zand in de Cardoezen te hebben laten doen. Hy wierd terftond geworgd, en zyne van een gefcheurde Ledematen wierden als Zegetekenen in alle de wyken der Stad rondgezonden. Men besloot dat alle de Cardoezen zouden vermaakt worden, en drie of vier duizend Monniken wierden naar het Koninglyk Paleis Retiro gebragt en tot dezen arbeid gebruikt. Er was bevolen geworden dat alle Paleizen en Huizen gestadig moesten openstaan voor de Boeren uit de ommestrecken, welke er Soep en Ververfchingen voor niet moesten vinden.

„De Franfche Infantery was nog drie uren van Madrid. De Keizer besteedde den avond om de Stad te recognosceeren en een plan van aanval te beramen, dat zich liet overeenbrengen met de verfchingen, welke het groot getal eerlyke Mannen verdienen, die zich altyd in eene groote Hoofdfat bevinden.

„Madrid Stormenderhand intenemen, kon eene Militaire operatie van weinige moeijelykheid zyn; maar die groote Stad te bewegen om zich te onderwerpen door beurt om beurt geweld en overreding te gebruiken, en de Eigenaars en de welgezinde Menfchen aan de onderdrukking te onttrekken, waaronder zy zuchteden, dat is het wat moeijelyk was. Alle de pogingen des Keizers in die twee dagen hadden geen ander oogmerk; zy zyn met den besten uitslag bekroond geworden.

„Ten 7 uren kwam de Divisie *Lapiffe*, van het Legercorps van den Marfchalk Hertog van *Belluno* aan. De Maan gaf een licht welk dat van den dag fcheen te verlenen. De Keizer beval aan den Brigade-Generaal *Maison* om zich van de Voorfteden meester te maken, en belastte den Divisie-Generaal *Lauriston*, die bezetting te ondersteunen door het vuur van 4 stukken Artillery der Garde. De Voltigeurs van het 16de Regiment maakten zich van de Huizen, en bepaaldelyk van een groot Kerkhof meester. By het eerste vuur lag de Vyand zo veel lafhartigheit aan den dag, als hy zich gedurende den geheelen dag opgeblazen getoond had.

„De Hertog van *Belluno* besteedde den geheelen nacht om zyne Artillery in de tot den aanval aangewezen plaatsen te stellen.

„Te middernacht zond de Prins van *Neufchatel* een Luitenant-Collonel der Spaanfche Artillery naar Madrid, die te Somo-Sierra krysgsgevangen gemaakt was, en met afgryzen het dwaze opzet zynor Medeburgers aanzag. Hy belastte zich met den hier by gevoegden Brief (No. I).

„Des morgens ten 9 uren van den 3, kwam dezelfde Parlementaire in het Hoofdkwartier te rug, met den hier nevens gevoegden Brief (No. II).

„Maar reeds had de Brigade-Generaal der Artillery, *Senarment*, een Officier van groote verdienften, zyne 30 stukken Geschut geplaatst, en een zeer levendig vuur begonnen, hetwelk bres in de muren van het Retiro gemaakt had. De Voltigeurs der Divisie *Pilat*, door de bres gedrongen zynde, volgde hen hun Battaillon, en in minder dan een uur wierden 4000 Man, die het Retiro verdedigden, overhoop geworpen. Het Retiro, de gewigtige posten van het Observatorium, de Porcelain-Fabrik, de groote Caférné en het Hotel Medina-Celi, en alle de toegangen die in staat van verdediging gebragt waren, wierden door onze Troepen overmeesterd.

„Van eenen anderen kant wierpen 20 stukken Geschut der Garde Houtwiffers en trokken de aandacht des Vyands naar eenen valfchen aanval.

„Men zou zich moeijelyk de wanorde hebben kunnen verbeelden welke in Madrid beerschte, zo niet een groot aantal Krysgsgevangenen, fuccesfivlyk aankomende, verslag gegeven hadden van de verschrikkelyke toneelen van allerleyen aart, waarvan die Hoofdfat het fchouwfpel opleverde. Men had de Straten opgegraven, de Huizen met fchietgaten voorzien; Verfchansingen van Balen Wol en Katoen waren gevormd geworden; de Vengfers toegestopt; die genen der Ingezetenen, die aan den godden uitslag van eenen verblinden tegenstand wanhoopen, vlugteden in de Velcken; anderen die eenig oordeel behouden hadden, en zich liever in het midden hunder Bezittingen voor een edelmoedigen Vyand wilden vertonen, dan dezelve aan de plundering van hunne eigene Medeburgers overtelaten, baden dat men zich niet aan eenen Storm zoude blootstellen. Die, welke vreemd aan de Stad waren, of die niets te verliezen hadden, wilde dat men zich met de grootte bardnekkigheid zoude verdedigen, beschuldigten de Linietroepen van verraad en noodzaakten ze om het vuur voortzetten.

„De Vyand had meer dan 100 stukken Geschut op zyne Batteryen; een aanzienlyker getal Stukken van 2 en 3 ff waren opgegraven geworden, uit de Kelders getrokken en op Wagens gebonden, eene koddige Equipage welke alleen reeds de taaskaal

ling van een aan zich zelven overgelaten Volk zoude aantonen. Maar alle middelen van verdediging waren vruchteloos geworden; meester van het Retiro zynde, is men het van Madrid. De Keizer besteedde alle zyne zorgen om te beletten dat men niet van Huis tot Huis binnentrad. Het was met de Stad gedaan geweest, indien er veele Troepen gebruikt waren geworden. Men liet alleenlyk eenige Compagnien Voltigeurs aanrukken, welke de Keizer altoos weigerde te doen ondersteunen.

„Ten 11 uren fchreef de Prins van *Neufchatel* den hierby gevoegden Brief (No. III). *Z. M.* beval terftond dat het vuur op alle punten zoude ophouden.

„Ten 5 uren begaven zich de Generaal *Morla*, een der Leden van de Militaire Junta, en Don *Bernardo Taparte*, Afgezant der Stad, naar de Tent van *Z. D. H.* den Majoor-Generaal. Zy gaven te kennen, dat alle weldenkende Lieden niet twyffelden of de Stad was zonder hulpmiddelen, en alle voortzetting der verdediging eene ware dolzinnigheid; maar dat de laagfte Klassen des Volks en de menigte Vreemdelingen in Madrid, zich wilden verdedigen en het meenden te kunnen doen. Zy vroegen den dag van den 4 om het Volk reden te doen verstaan. De Prins Majoor-Generaal felde hen aan *Z. M.* den Keizer en Koning voor, welke hun zeide: „Gy gebruikt te vergeefs den naam des Volks; indien gy het niet kunt doen bedaren, dan is het om dat gy zelf het opgehoft, het door leugens op den hol gebragt hebt.

„Vergadert de Priesters, de hoofden der Kloosters, de Alcades, de voornaamfte Goedsbezitters, en dat de Stad zich overgeve van nu tot morgen ochtend ten 6 uren, of zy zal opgehouden hebben te bestaan. Ik wil noch moet myne Troepen niet terugtrekken. Gy hebt de ongelukkige Franfche Krysgsgevangenen vermoord, welke in uwe handen gevallen waren. Gy hebt, eenige dagen geleden, twee Huisbedienden van den Ambassadeur van Rusland langs de Straten laten fleepen en doen ter dood brengen, om dat zy geboren Franfchen waren. De onbekwaamheid en de lafhartigheit van een Generaal hadden in uwe handen Troepen gefteld welke op het Slagveld gecapituleerd hadden, en de Capitulatie is gefchonden geworden. Gy, myn Heer *Morla*, welken Brief hebt gy aan dien Generaal gefchreven, het paste U wel van plundering te fpreken, gy die in Rousillon ingevallen zynde, alle Vrouwen opgeligt en dezelve als eenen roef onder uwe Soldaten verdeeld hebt.

„Welk regt had gy overigens om zulk eene taal te voeren. De Capitulatie ontzeide het U. Zie wat het gedrag der Engelfchen geweest is, die wel verre zyn van er zich op toe te leggen om fterge naarkomers van het regt der Volken te zyn. Zy hebben zich beklaagd over de Conventie van Portugal; maar zy hebben dezelve ten uitvoer gebragt. Militaire verdragen te fchenden, is alle befchaving verlocheenen en zich in eene rang der Woestyn-bewonende Arabieren te stellen. Hoe durft gy dan eene Capitulatie vragen, gy die van Bayten gefchonden hebt? Zie daar hoe de ongerechtigheid en de kwade trouw altyd tot nadeel van hen uitloopen die er zich aan fchuldig gemaakt hebben. Ik had eene Vloot te Kadix; zy was de Bondgenote van Spanjen, en gy hebt tegen haar de Mortieren der Stad gerigt, in welke gy commandeerde. Ik had eene Spaanfche Armée in myne gelederen; ik heb liever ze op de Engelfche Schepen zien overgaan, en my verplicht gezien om ze van de hoogten der Rotten van Espinofa neêrteftorten, dan ze te ontwapenen; ik heb verkozen 7000 Man meer te bevochten te hebben, liever dan de goede trouw en eer te fchenden. Keert naar Madrid terug. Ik geef U tyd tot morgen ochtend ten 6 uren. Komt dan terug, indien gy my niet over het Volk te fpreken hebt dan om my te berigten dat het zich onderworpen heeft. Zo niet dan zult gy en uwe Troepen gezamentlyk door de Wapenen omkomen.”

„Den 4, des morgens ten 6 uren, vertoende zich de Generaal *Morla* en de Generaal Don *Fernando de la Vera*, Gouverneur der Stad, aan de Tent van den Prins Majoor-Generaal. De redenen des Keizers te midden der aanzienlyken herhaald; de zekerheid dat hy in perfoon commandeerde; de in den vorigen dag ondervondene verliezen, hadden het berouw en de fmart in alle gemoederen opgewekt; gedurende den nacht hadden zich de voornaamfte Oproermakers door de vlugt aan het gevaar onttrokken, en een gedeelte der Troepen was uit een gelopen.

„Ten 10 uren nam de Generaal *Belliard* het commando van Madrid op zich; alle de posten wierden aan de Franfchen overgegeven, en er wierd een algemeen pardon geproclameerd.

„Van dat oogenblik af aan verspreidden zich Mannen, Vrouwen, Kinderen met gerustheit in de straten. Tot elf uren des avonds waren de Winkels open. Alle Burgers begaven zich aan het werk om de verfchansingen te vernietigen en de straten te herftellen; de Monniken keerden in derzelve Kloosters terug, en in weinige uren leverde Madrid het zonderlingst contrast op, onverklaarbaar voor hem die de zeden der groote Steden niet kent. Zoo veel Menfchen, die zich zelven niet ontveinden konden wat zy in diegelyke omtandigheden zouden gedaan hebben, verwonderen zich over de edelmoedigheid der Franfchen. 50,000 Geweren zyn uitgeleverd, en 100 stukken Geschut op het Retiro byeengebragt geworden. Voor het overige zyn de angften, waarin de Ingezetenen dezer ongelukkige Stad federt 4 maanden geleefd hebben, niet te befchryven. De Junta was zonder magt; de domite en kwaadaartigfte Menfchen oefenden het gezag uit, en het volk vermoordte en bedreigde met het Schavot zyne Overhieden en Generaals ieder oogenblik.

„De Generaal de brigade *Maison* is gekwetst geworden. De Generaal *Bruyere*, die zich onvoorzigtig voorwaards begaf in het oogenblik dat men het vuur gestaakt had, is gedood geworden. Twaalf Soldaten zyn gefneuveld en vyftig gekwetst. Dit verlies, zoo gering voor zulk eene gedenkwaardige gebeurtenis, heeft men te danken aan het klein aantal Troepen dat men in 't vuur gebragt heeft; ook is men, dat moet gezegd worden, het verfschuldigd aan de verre gaande lafhartigheit van alles wat de Wapenen in handen had.

„De Artillery heeft, als naar gewoonte, de grootfte dienften bewezen. Tien duizend Vluchtelingen, van Burgos en Somo-Sierra ontkomen, en de tweede Divisie der Armée de Reserve bevonden zich den 3 op drie uren afstand van Madrid; maar, door een Piquet Dragonders aangevallen, hebben zy de vlugt gekozen, 40 stukken Geschut en 60 Caissons achterlatende.

„Een trek verdient gemeld te worden; een oud Generaal, uit den dienst ontflogen en 80 jaar oud, bevond zich in zyn Huis te Madrid, naby de Straat *Alcala*. Een Fransch Officier treed er in en legert er zich met zyne Manfchap. Die eerwaardige Grysaard verfchynt voor dien Officier, een jong Meisje aan de hand houdende, en zegt: „Ik ben een oud Soldaat, ik ken de regten en de ongebondenheit van het Oorlog; zie daar myne Dochter; ik geef haar een Huwelyksgoed van 900,000 Franken; red haare eer en wees haar Echtgenoot.” De jonge Officier neemt den Grysaard, zyne Familie en zyn Huis in zyne bescherming. Hoe strafbaar zyn ze die zo veel vreedzame Burgers, zo veel ongelukkige Ingezetenen eener groote Hoofdfat aan zo veel rampen bloot stelden!

„De Hertog van *Dantzig* is den 3 dezer te Segovia aangekomen. De Hertog van *Istrie* zet met 4000 man Cavallery de Divisie van den Generaal *Pennos* na, welke, in den Slag van Tudela ontkomen, zich naar Guadalaxara gewend had.

„*Florida-Blanca* en de Junta hadden zich van *Aranjuez* verwyderd, en zich naar Toledo geretireerd; zy hebben zich ook daar niet veilig geacht, en zyn tot de Engelfchen gevlugt.

„Het gedrag der Engelfchen is fchandelyk! Reeds den 20 waren zy te l'Escorial ten getale van 6000 Man, en hebben daar eenige dagen doorgebragt. Zy wilden niet minder dan de Pyreneën overtrekken en naar de Garonne voortrukken. Hunne Troepen zyn overheerlyk en wel gedisciplineerd. Het vertrouwen dat zy den Spanjaarden ingeboezemd hadden was onbegryplyk; dezen hoopten dat die Divisie zich naar Somo-Sierra begeven zou; anderen dat zy de Hoofdfat zouden komen verdedigen van een zo dierbaar Bondgenoot; maar allen kenden de Engelfchen slecht. Naauwlyks had men berigt, dat de Keizer te Somo-Sierra was, of de Engelfchen trokken op l'Escorial terug. Van daar hunnen togt in verbintenis stellende met de Divisie van Salamanca, namen zy den weg naar de Zeekusten. Wapenen, Kruid, Klederen, hebben zy ons gegeven, zeide een Spanjaard; maar hunne Soldaten zyn slechts gekomen om ons aan te zetten, ons te misleiden en ons in het midden van de crisis te verlaten. „Maar, antwoorde een Fransch Officier, zyn U dan de jongfte daadzaken der gefchiedenis onbekend? Wat hebben zy voor den Stadhouder, voor Sardiniën, voor Oostenryk gedaan? wat hebben zy kortz voor Rusland, en nu laatst voor Zweden gedaan? zy itoken overal Oorlog, zy deelen Wapenen uit als vergif;

Maar zy torren hun bloed niet dan voor hunne directe en personele belangen. Verwacht niets anders van hun eigenbelang. — Ondertusichen, hernaam de Spanjaard, was hante zaak de onze. 40,000 Engelschen by onze magt te Tudela en te Espinosa gevoegd, konden de gebeurtenissen balanceren en Portugal redden. Maar thans daar onze Armée van Blake ter linker, die van het Centrum, die van Arragon ter regter, vernietigd en alle Spaansche Provincien byna bemagtigd zyn, en de reden ze verder staat te doen buigen, wat zal nu van Portugal worden? Het is niet te Lisfabon dat de Engelschen het moesten verdedigen, het is te Espinosa, te Burgos, te Tudela, te Somio Sierra en voor Madrid dat zy dat hadden moeten doen.

N. I.

Aan den Commandant der Stad Madrid.

Voor Madrid, den 3 December 1808.

„De omstandigheden van den Oorlog de Franche Armée voor de Poorten van Madrid gebragt hebbende, en alle maatregelen genomen zynde om zich met geweld van de Stad meester te maken, zo houde ik het voor betamelyk en overeenkomstig het gebruik aller Natien, om U te sommeeren, Mynheer de Generaal, van zulk eene gewichtige Stad niet bloot te stellen aan alle de afgruslykheden eenes Storms, en zo veel vreedzame Ingezetenen te maken van de rampen des Oorlogs. Niets willende sparen om U in te lichten omtrent uwen toestand, zo zende ik U de tegenwoordige formatie door een uwer Krygsgevangens gemaakte Officieren, die van naby de middelen gezien heeft welke de Armée heeft om de Stad te bemagtigen.

„Ontvang, Mynheer de Generaal, de verzekering myner hoogachting.”

De Vice-Comptable Major-Generaal.

(get.)

ALEXANDER.

No. II.

Aan Z. D. H. den Prins van Neufchatel.

„Mynheer! Alvorens Categoriech te antwoorden aan U H. zo kan ik niet afzyn om de Geconstitueerde Autoriteiten dezer Stad en de gezindheden van het Volk te raadplegen, hetzelfde bericht gevende van de tegenwoordige omstandigheden.

„Tot dat einde verzoek ik U H. my dezes dag stilstand toe staan, om my van deze verpligtingen te kunnen kwijten. U helovende, dat ik morgen vroeg of wel dezen nacht myn antwoord door een Generaal aan U H. zenden zal.

„Ik verzoek U H. de verzekering aan te nemen myner gantsche hoogachting, aan uwen verheven rang en verdiende verschuldigd.”

Madrid, den 3 December 1808.

(get.)

F. Marquis DE CASTELAR.

No. III.

Aan den Generaal, Commandant van Madrid.

Voor het Keizerlyk Kamp van Madrid, den 3 December 1808, des morgens ten 11 uren.

„Myn Heer de Generaal Castelar, Madrid te verdedigen is itydig met de beginnelyken van den Oorlog en onmenschyk omtrent de Ingezetenen. Z. M. gelast my om Ueene tweede formatie te zenden. Eene onmeetlyke Artillery staat geplaatst de Minceurs zyn gereed om uwe voornaamste Gebouwen te doen springen. De colommen staan aan de ingangen der toenaderingen van de Stad, waar van eenige Compagnien Voltigeurs zich meester gemaakt hebben; maar de Keizer, altoos grootmoedig in den loop zynrer overwinningen, schort den aanval op tot 2 uren. De Stad Madrid moet hopen op protectie en zekerheid voor hare vreedzame Ingezetenen, voor den Godsdienst en deszelfs Ministers, om kort te gaan, de vergetelheid van het gebeurde. Laat voor twee uren eene witte Vlag waayen, en zendt Commissarissen om over de overgaaft te raadplegen.

„Ontvang enz.

(get.)

ALEXANDER.”

VYFTIENDE BULLETIN DER ARMÉE VAN SPANJEN.

MADRID den 7 December.

Zyne Majesteit heeft den Generaal van de Artillery *Senarmon*, tot Generaal van eene Divisie benoemd. — De Major *Segur* is benoemd tot Adjutant-Commandant. Men had gehoopt aan het Leven van dien Officier, maar hy is heden buiten gevaar.

De Generaal *Czazinski*, Collonel der Poolse Legers, offchoon ziek zynde, heeft altyd aan het hoofd van zyn Corps willen aanvallen.

De Heer *Babscki* en *Woly Gurski*, Kwartiermeesters, en *Surzyeski*, Soldaat van de Poolse Chevauxlegers, die op den Vyand Vaandels veroverd hebben, zyn tot Leden van het Eerlegioen benoemd.

Zyne Majesteit heeft aan meergemeld Poolsch Corps acht Eerereekens voor de Officieren en even zo veel voor de Soldaten geschenken.

De Chef d'Escadron *Lubienski* verkende den zden het overschot der Armée van *Castanos*, by Guadalaxara, zy waren onder het commando van den Generaal *Pena*; zynde, zo men zegt, *Castanos* door de Junta afgezet.

De Hertog van *Infantado* is één der voornaamste oorzaken van het ongeluk dat zyn Land is overgekomen. Hy was het voornaamste werktuig van Engeland in zyne doolyke ontwerpen tegen Spanjen. Hy is, welke Engeland in het werk stelde, om den Vader en den Zoon te verdeelen, ten einde den Troon van Koning *Karel* omver te werpen, wiens verkleeftheid aan Frankryk bekend was, om Volksoproeren te verwekken, tegen den eersten Minister van dien Souverein; om met het hoogst gezag te bekleeden den jongen Prins, welke in zyne Huwelyk met eene Prinses van het oude Huis van Napels dien haat had opgedaan, welke dat Huis nimmer heeft laten varen.

Het was de Hertog van *Infantado*, welke de eerste rol speelde in de samenzwering van het Escuriaal en het was aan hem dat toen werd toevertrouwd de magt van Generalissimus over de Armeeën van Spanjen. — Daarna zag men hem den Red doen te Bayonne in de handen van den Koning *Joseph*, als Collonel van de Spaansche Gardes.

Te Madrid terug gekomen, zag men hem zyn maker afwerpen, en zich openlyk den Man der Engelschen vertonen. By hem loerden de Ministers van Engeland; in zyn omgang leefden de geaccrediteerde en geheime Agenten van deze Mogendheid. Na zyne Medeburgers tot een dwaazen weerstand aangezet te hebben, zag men hem even zulk een lafaart als verliader, van Madrid naar Guadalaxara de vlugt nemen, om der voorwending om hulp te zoeken, zich door deze list aan de gevangen, in welke hy zyne medeburgers gefort had, onttrokken, en geene zorg betoonde dan voordien Engelschen Gezant, welke hy in zyn eigen Rytuig had en aan wien hy tot escorte diende. Welk voordeel zal hem dit gedrag aanbrenghen? Hy zal zyne tytel, zyne goederen, die op twee Millioenen inkomsten geschat worden, verliezen, en in Londen de afkeer en minachting gaan ontvangen, waarmede Engeland altyd de Mannen beloofd heeft, die hun eer en Vaderland voor de onregtvaardigheid van haar zaak opgeofferd hebben.

Zodra het Rapport van den Chef d'Escadron Graaf *Lubienski* bekend was, ging de Hertog van *Istrie* op marsch met zestien Escadrons Cavalery, om den Vyand in acht te nemen. De Hertog van *Bellune* volgde met de Infantery. De Hertog van *Istrie*, te Guadalaxara aangekomen zynde, vond er de Vyandelyke Agterhoede, die op Andaloufie afrok, wierp dezelve overhoop en maakte 500 Krygsgevangenen. De Divisie-Generaal *Ruffin* en de Brigade der Dragonders van *Bordefoux* onderrigt zynde, dat de Vyanden op *Aranjuez* aantrokken, hebben zich op dat punt begeven; de Vyand werd er verslagen, en onze Troepen zyn oogenblyklyk in beweging gebragt, om alles te vervolgen dat naar Andaloufie vlugt.

De Divisie-Generaal *Lahousfve* is den 5 in het Escuriaal binnen gekomen. Vyf à zes honderd Boeren wilden den inging verdedigen, doch zyn met geweld verjaagd. Dageelyk verminderden de overblyfzels van schrik, met welke de Inwoners van Madrid aangedaan waren. Die genen, welke hunne Huisraad en Kostbaarheden verborgen hadden, brengen dezelve in hunne Huizen terug. De Winkels zyn als gewoonlyk voorzien, de verhaanfingen en alle andere toebereidzels tot verdediging zyn verdwenen. Het innemen van Madrid is zonder wanorde geschied, en de rust heerscht in alle gedeelten van deze groote Stad. Een Fusilier van de Garde, gevonden zynde met verscheiden Horologien by zich, en overtuigd zynde dezelve gestolen te hebben, is op de groote Plaats van Madrid gefusillieerd.

Men heeft in deze Stad tweemaal honderd duizend ponden Buskruid, tien duizend kogels, twee Millioenen ponden Lood, honderd Veldstukken en honderd en twintig duizend meestal Engelsche Snaphanen gevonden. De ontwapening wordt zonder veel moeite voortgezet; al de Inwoners onderwerpen zich daaraan met den besten wil. Met gesdruift en te goeder trouw keeren zy terug onder het Koninglyk gezag, dat hen van de kwaadwilligheid der Engelschen, de geweldenary van de partyfchappon en de ongeregeltheiden van Volksberoeren verlost.

De Koning van Spanjen heeft een Regiment opgerigt, dat den naam draagt van het Koninglyk Buitenlandsch, (*Royal Etranger*) en waarin de Deserteurs en de Vreemdelingen, die in Spaanschen dienst stonden, worden aaggenomen. Ook heeft hy een Zwitschersch Regiment van *Reding der Jongen* gecreëerd, dewyl deze Officier zich volmaakt en als een echt Zwitsersch Patriot heeft gedragen, daarin veel verschillende van den Generaal *Reding*. De een heeft zich by zyne Landgenoten regt verdienstelyk gemaakt, en zal eene algemeene hoogachting genieten; de ander zal, algemeen veracht, in de Herbergen van Londen een Pensioen van ettelijke honderd pond Sterlings, dat kwalijk verkregen is en met verachting betaald wordt, gaan verveeren, en als eene balling van het vaste Land. De Regimenten Koninglyk Buitenlandsch en *Reding der Jongen*, b. staan reeds uit eenige duizend Man.

De 5de en 8ste Corpsen der Armée van Spanjen, met drie Divisien Cavalery, zyn de Sidasfoa nauwlyks overgetrokken. Zy staan nog ver na niet in linie; en intuschen zyn er reeds veele overwinningen behaald, en is de zaak grootendeels afgedaan.

dat de samenzweringen agtervolgend tegen den tegenwoordige Groot-Visier, door de voorstanders van den laatste Sultan of der Janitaren ondernomen, *Mustapha-Bairaktar* hebben doen besluiten, met meer getrengheid tegen zyne Vyanden te werk te gaan dan hy zulks in den beginne gedaen had. De strafteffeningen hebben zich dan zedert zes weken of twee maanden in de Turksche Hoofdstad vermenigvuldigd; maar de wyl het Crimineele regt in Turkyen zeer snel is, en dat men de vonnissen niet met haar maakt, is het onmogelyk de redenen te weten, die tot grond van dezelve dienen. Bovendien onthoud men zich in dit oogenblyk, met veel zorg, te Konstantinopolen in de gesprekken, om zig over deze onderscheiden gebeurtenissen uit te laten, zo dat alles in het diepste geheim bedolven blyft. Alleen verzekert men, dat hy vertrouwen, hetwelk *Mustapha-Bairaktar* aan eenige Lieden vergund had, zig bitterly bedrogen vind, het geen hem zeer wantrouwend gemaakt heeft. Het is zeker, dat onder de Lieden ter dood gebragt of gebannen, er verscheiden gevonden worden, die men dagt dat yverige voorstanders waren der omwenteling, welke Sultan *Machmud* den Troon der Osmanliens geplaatst heeft. Men verzekert, dat *Bach-Aga*, een woest man, die altyd omringt was van een hoop slegt Volk, en die op een der openbaare plaatsen van Galata onthoofd is, aangenomen had den Groot-Visier ontbrengen, maar het ontwerp is door een van zyne medepligtigen ontdekt, en al de 28 menzwerders, benevens hun opperhoofd, werden in hegtenis genomen.

Men onderhandt zig veel in de Turksche Hoofdstad over een nieuw verhand, hetwelk tusfchen Frankryk, de Porte en Perfiën gesloten zal worden. De Schach van dit laatstgemelde Ryk voegt men er by, is voornemens voortaan altyd een gemagtigde Minister te Parys te hebben, en den Vorst *Asker-Khan*, die thans deze zaak aldaar vervuld, zal in Perfiën niet eerder terug keren, dan na door een ander vervangen te zyn.

Men heeft te Konstantinopolen geen gewag meer gemaakt van de nieuwe poging des Engelschen Gezants, den Heer *Adair*, om in onderhandeling met de Porte te treden. Het schynt, dat de kategorische antwoorden, die de Turksche Regeering herhaalde reizen aan de Parlementairen, welke deze Minister aan den Divan gezonden had, gedaen heeft, hem eindelijk het besluit heeft doen nemen van zyne ontwerpen aftezien. Men verzekert, dat hy regitreeks naar Engeland terug keert, tot einde in persoon het Britsch-Kabinet van het droevig gevolg van zyne onderhandelings kennis te geven. De openlyke gerugten in deze Hoofdstad zyn, dat het Kabinet van St. James tot het besluit gekomen was, om stappen by de Porte te doen, bovoren het zelve de tyding ontvanger had van het afzetten van den Sultan *Mustapha*, en dat hetzelfde des te meer zich vleide gade te staan, dewyl deszelfs Agent eenige voornaamste Leden van den Divan omgekogt hadden. Het was op de kuiperiy van de Lieden, dat Engeland rekende de Porte van zyne verbindnis met Frankryk aftelederen. Ten einde de Sultan *Mustapha* des te gemakkeliker van Frankryk te verwijderen, tragen de voorstanders van Engeland dien Vorst, diets te maken, dat het voornaamlyk de Franschen waren, die Sultan *Selim* geraden hadden allengskens de Janitaren te vernietigen, en een Europeesch Leger op te rieten, doch de laatste omwenteling van Konstantinopolen en de verheffing van *Bairaktar* in de plaats van den Groot-Visier, verydde al deze ontwerpen. De Heer *Adair*, deze omwenteling te Malthe vernomen hebbende, oordeelde het raadzaam om er te Londen berigt van te geven en nieuwe Instruktiën aftewarten. Het Britsch Kabinet gaf hem bevel om alle middelen in het werk te stellen om den nieuwen Grootvisier of zyne voornaamste aanhangers om te kopen, en hy vertrok toen naar den Archipel, voorzien met zeer aanzienlyke sommen gereed geld. Doch zyne middelen van omkoping zyn mislukt, en hy is terug getrokken zeer verward zynde, dat zyne aanbiedingen niet eens gehoor gevonden hebben. Men voegt er by, dat de Turksche Regeering zich zeer wel onderrigt heeft beroerd over alles wat Engeland zedert een Jaar in het werk gesteld heeft, om de tweedragt op het Vasteland te zaayen, en dat de Groot-Visier *Bairaktar* verklaard heeft, dat hy elke Mogendheid, die gemeene zaak met Engeland maakt, als een verloren Mogendheid beschouwt.

Het schynt het best te zyn, dat de Turksche Vloot zig niet door de Dardanellen zal begeven. Verscheiden Schepen zyn binnen de Haven gekomen, en nemen hun Winterstandplaats. De anderen zullen ze binnen kort opvolgen. Men zegt, dat twee Engelsche Fregatten, die zig ter kruistogt in den Archipel bevonden, te Malthe terug gekeerd zyn. *Smyrna* en *Alexandria* zyn zo min geblokkeerd als *Salonica*, en men denkt niet, dat de Vyanden voornemens zyn om eene nieuwe blokkering gedurende den Winter daar te stellen, doch de Commercie en de Zeevaart blyven steeds gefremd door het groot getal Kapers, die gestadig in die wateren kruisen.

De Rus, die de Prins van *Prokofowsky*, Opperbevelhebber der Russische Legers in Moldavien en Wallachyen naar Petersburg zou doen, is, zo als men verzekert, weder niggefeld. Men kan de redenen dezer vertraging niet doorgronden, al wat men dienaangaande weet, is, dat dezelve geenzins toegeschreven kan worden aan de vrees voor eene aanslaande Vreedbreuk met de Turken, want er is niets voorgevalln, het geen eene dergelyke gebeurtnis zou doen vrezen, en al de Brieven door Russische Officieren geschreven, geven te kennen, dat zy zig bereiden de Winterkwartieren in de grootste rust in Wallachyen doortebrenghen, verzekert zynde, dat de Wapenstilstand niet dan tegen het Voorjaar zal verbroken worden. Hoe het zy, tegen die tydftip verwaagt men van alle kanten in het Oosten de groote gebeurtnissen zig te zien ontwikkelen, na de wel beraamde ontwerpen in het geheim der Kabinetten voorbereid.

CARLSRUHE den 3 December. Na de aankomst van den Franschen Staatsraad *Rayneval* en van den Graaf van *Villaine*, hebben alhier groote veranderingen plaats gehad. De tegenwoordige Minister van Finantien van *Dalberg*, ontving bevel, zich onverwylt op zynen Gezantschaps-Post te Parys te begven. De Minister van Gemmingen, voorheen in dienst van Anspach, wierdt uit het Cabinet verwijderd en provisioneel tot Minister der Finantien benoemd. De Geheimraad *Herzog* is Directeur van het Cabinet geworden. Dan, den volgende dag, ontving hy, als ook de Geheimraad *Fein* en de Hofraad van *Sternhayn*, Huisarrest, en hun gehouden gedrag wierdt onderzocht, waar van de uitflag was, dat de Hofraad van *Sternhayn*, tot een negenjaarig Arrest in eene V-sting verwezen, en de Geheimraden *Fein* en *Herzog*, als ook de Cabinet-Secretaris *Fein*, met behoud van hunne jaarwedden, van hunne Posten ontlagen wierden. De oorzaak van dit een en ander is nog niet openlyk bekend.

P O L E N.

WARSCHAU den 5 December. Den 2 dezer werd alhier de Verjaardag van de Koning van Keizer *Napoleon*, en van den Slag van Austerlitz, met alle plechtigheid gevierd. In de Stad paradeerden de Poolse en Saxische Troepen, gelyk ook de kleine Divisie Franche Jagers, onder aanvoering van den Minister van Oorlog, Prins *Poniatowski*, onder den uitroep: „Leve Keizer Napoleon de Groot, Verlosser van Polen!” De Koning gaf een groot Diner, op hetwelk de Franche Minister, Heer *Bourgoing*, en de Resident *Serra*, als ook de Poolse Ministers en Senaatsleden genodigd waren. 's Avonds was de gantsche Stad met groote pracht verlicht, waaronder het Paleis der Regeering en andere voornaame Gebouwen byzonder uitmunten.

Den 2 dezer, opende Z. M. de Koning de eerste Zitting van den Poolischen Senaat, in de Zaal van den voormaligen Ryksdag, op den ouden Troon van de Koningen van Polen gezeten, met een Aanfspraak, in de Poolse taal, welke door den President, Graaf *Stanislavus van Malachowsky*, met eene Redevoering beantwoord werd. De Monarch zeide, onder anderen, in die Aanfspraak: „dat Hy, om de eerste byeenkomst van den Senaat glansryker te maken, de eerste Zitting van denzelven op den dag der Koning van Keizer *Napoleon* opende; op dat de Senaat, ten gevolge der Constitutie van het Ryk, tot vervulling van deszelfs pligten zou kunnen overgaan, enz.” Toen de Koning de Aanfspraak in de Poolse taal begon, was het genoeg om aller aangezichten te lezen. De Monarch spreckt goed Poolsch, en geeft aan de genen, die geene andere taal spreken, in de Landtaal gehoor.

D E N E M A R K E N.

KOPPENHAGEN den 10 December. Volgens de overeenstemmende berichten van verscheidene Engelse Krygsgevangenen, Leeft de Admiraal *Reats*, aan alle de Schepen van zyn Eskader, bevel gegeven, zich op den 14 dezer by hem te bevinden, om onze Wateren te verlaten.

De geweldige Storm van den 6 op den 7 dezer, heeft by Helgoland groote schade veroorzaakt. Van de 44 Schepen, die des morgens voor den Storm aldaar lagen, zag men den volgende dag niet meer dan 14, de overigen waren gedeeltelyk weggedreven, gedeeltelyk verongelukt.

Een onzer Kapers heeft een Zweedsch Vaartuig, met 300 Tonnen Steenkolen, prys gemaakt, ook zyn er 8 Zweedsche Schepen van Hojanes, met 3900 Tonnen Steenkolen aangekomen.

F R A N S E N.

BAYONNE den 11 December. Heden morgen kondigde het Kanaal der Forten van de Citadel ons de gewichtige tyding aan van het innemen van Madrid. Men verhaalt de volgende byzonderheden, omtrent de gebeurtenissen, die ons inrukken in deze Hoofdstad voortafgegaan of gevolgd zyn: het is niet te Buirrago, zo als men gemeld heeft, dat er gevochten is, maar wel te Somio-Sierra, alwaar de Optaedeelingen geduchte Batteryen opgerigt en op welken zy zich verhaanst hadden, en waar op zy een hevigen aanval, een uur lang, verduurden; doch, wanneer zy gewaar werden, dat men zich gereed maakte om hen te omringelen, verliezen zy de standplaats, en namen de vlugt, om zich in Madrid te werpen. Indeed, onze Troepen trokken met het Geweer in den arm, zonder eenen Vyand te ontmoeten, tot aan de Hoofdstad. Van den 1 op den 2 voor die Plaats gekomen zynde, bemerkte de Keizer, dat men zich tot tegenstand gereed maakte; men had sterke Batteryen

aan de Poort van de Alcade en in het Retiro; den 3 gaf de Keizer bevel, om ze te bemagtigen, het geen dien zelfden dag plaats had. Onze Troepen, deze Posten bezet hebbende, zouden de Stad schielelijk in brand hebben kunnen steken; doch de Keizer, met goedertierenheid handelende, zond eenen Parlementair aan den Commandant van de Stad, om hem tot de overgave te doen besluiten, hem doende opmerken, dat hy dezelve niet konde verdedigen, en dat zyne hardnekkigheid groote rampen ten gevolge zoude hebben. Na eene vry lange overweging begaf zich, den 4, eene bezending der voornaamste Magten, met den Marquis van Castellar aan hun hoofd, in het Camp van den Keizer, hem de Sleutels der Poorten brengende. De Generaal Belliard, die tot Gouverneur der Stad benoemd is, trok er binnen, alleen met de Lijfwacht des Konings Joseph en de Keizerlyke Garde. Alle de Posten werden door deze Troepen bezet. Er heeft in Madrid niet de minste wanorde plaats gehad; de Eigendommen worden geëerbiedigd; de Boeren en de Inwoners van de Stad, die men gewapend vondt, hebben hun Pardon verkregen.

Men verhaalt, dat in dien tuschentyd een Opper-Officier van eene Divisie, welke zich ter linker te Guadalaxara bevond, en die, zegt men, een gedeelte van het Leger-Corps van Castanos uitmaakte, zich by den Keizer begeven had, om zyne onderwerping en die van deszelfs Divisie te doen. De Keizer, bewust, dat de Familie van dezen Officier zich te Madrid bevond, zeide hem: „Ik weet, myn Heer, dat uwe Familie te Madrid is, dat gy dezelve zedert lange niet gezien hebt; gy kunt U naar haar begeven, en vervolgens zult gy by my terug keeren.”

Brieven van Madrid, van den 5 December, melden dat de grootste rust en stilte in deze Stad heerscht, en dat men tuschen de Fransche Troepen en de Inwoners eene verstandhouding bemerkt, welke het beste voorteken voor het toekomstige is. Z. M. heeft, zegt men, vercheiden Wyken van Madrid bezocht, te midden van een Volk waar van Hoogstdezelve altyd het geluk begeerd heeft. Dit Volk begint te erkennen, dat deszelfs ware Vrienden niet zyn de genen, die de Dolken der Dwepzucht gewet en over Spanjen al de rampen des Buitenlandfchen Oorlogs geroepen hebben, het zal weldra met vervloekingden dat Volk van Kooplieden beladen, hetwelk alle de middelen om het even zyn, om deszelfs Handel te vermeerderen, en hetwelk koelbloedig op den ondergang en de rampen der Volkeren uitzigten maakt; eindelijk, het zal wel overtuigd zyn, dat de groote Souverein, die gedwongen was, hen door de Wapenen te overwinnen, geen ander doel heeft, dan om deszelfs voortpoed te verzekeren, en aan hetzelfde, in al zynen luister, de oude intellingen terugtegeven, waarin voormaals deszelfs glorie en geluk bestond.

De Generaal Lafalle heeft tot voorby Madrid geresognosceerd, doch niet anders voor zich gevonden, dan ongelukkige Vlugtelingen.

Men denkt, dat het Hoofdkwartier van Z. M. in een der Koninglyke Lustplaatzen, welke Madrid omringen, zal overgebracht worden.

Z. Exc den Heer van Cordeboorg, Gezant van Denemarken, by zyne Cath. Maj., die zedert de ontruiming van Madrid te Bayonne gehuisvest was, is den 13 van Bayonne vertrokken, om zyn Post in Madrid weder te hervatten.

H O L L A N D.

AMSTERDAM den 22 December. By onderscheiden Koninglyke Besluiten, van den 17 en 19 dezer Maand, zyn gedaan de navolgende benoemingen, als:

Van den Heer *M. Snoeck Hz.*, Wethouder der Stad Gorinchem, tot Burgemeester dier Stad, in plaats van den Heer *G. van Lorn*, overleden; zullende de Heer *J. Onwens*, Plaatsvervanger van den Heer *M. Snoeck Hz.*, in deszelfs plaats als Wethouder optreden.

Van den Heer *Leendert Robbert Geyvaerts*, tot Lid in het Collegie van Directeuren van den Levantfchen Handel en Navigatie in de Middellandfche Zee op de Maze, residierende te Rotterdam, en zulks in plaats van den Heer *Ocker Geyvaerts*, van wegen de Stad Dordrecht daar in zitting hebbende gehad, en thans overleden.

Van den Heer *G. Witwaal*, wonende te Utrecht, tot Lid der Commissie van Landbouw in het Departement Utrecht, in plaats van den Heer *Jhr. de Kock Jz.*

Van den Heer *Frans Engelenburg*, tot Lid der Commissie van Landbouw in het Departement Overysfel, en zulks in plaats van den Heer *Bentick van Buchhorst*.

Van den Heer *D. Smits*, tot Substitut-Fiskaal der Middelen in het Resfort Nymegen, Departement van Gelderland, in plaats van den Heer *J. M. Roukens*, benoemd tot Advokaat-Fiskaal der Middelen te Lande en Substitut-Fiskaal der Convoyen en Licentien in het Departement Oost-Vriesland.

Van den Heer *P. Achtshoven*, Gaarder der Onbeschreven Middelen te Schalkwyk, tot Onder-Inspecteur der Middelen te Lande in het Resfort Wyk by Duurftede, Departement Utrecht, en zulks in plaats van den Heer *C. J. Vos*, benoemd tot Inspecteur der Middelen te Lande in het Departement Oost-Vriesland.

By Koninglyk Besluit, van den 17 dezer, zyn, uit hoofde hunner weinige activiteit, de Ambulante Bedienden ter Recherche by de Middelen te Lande, *C. P. Swarts* en *F. van den Wildenberg*, uit dien dienst van het Ryk ontlagen.

Op den 18 dezer Maand is door zyne Excellentie den Minister van Oorlog, tot het aflaggen van Eed, aan zyne Majesteit voorgesteld de Heer *Joseph Antoine Louis Aubry d'Arcey*, als Luitenant-Colonel by het Koninglyk Corps Artillerie en Genie.

Op den 9 dezer heeft eene Commissie uit den Staatsraad, bestaande uit den Commandeur, de Ridders van *Pallandt* en *van Imhoff*, met de gewone plegtigheid, aan het Wetgevend Lichaam overgebracht, het Ontwerp van een Burgerlyk Wetboek.

Zyne Excellentie de Minister van Financien heeft, in dato den 14 dezer Maand, No. 6, de navolgende aanschryving aan de Heeren Land-Drosten, in de respectieve Departementen, gedepecheerd:

MYN HEER DE LAND-DROST!

Zyne Majesteit, op myn voorstel, in aanmerking genomen hebbende, dat, daar volgens de stellige bepalingen van Art. 23 der Ordonnantie op het regt van Successie, vervat in de Publicatie van den 4 October 1805, vergeleken met Art. 21 en 22 derzelve Ordonnantie, deze Belasting alleen van het saldo der Boedels moet worden betaald, by Art. 21 omschreven, en dat derhalve de vrystelling, by het 23 Art. vermeld, wegens nalatenschappen, die geene grotere waarde hebben dan drie honderd Guldens, ook naar het zuiver saldo, en niet naar het ruwe beloop der Boedels, moet worden berekend, heeft, by eene Decisie, gegeven den 9 dezer, No. 17, stellig verklaard: „dat, naar aanleiding van de stellige bepalingen der Ordonnantie op het Regt van Successie, de vrystelling van de Boedels, die geene grotere waarde hebben dan drie honderd Guldens, in het 23 Art. der Wet voorkomende, niet moet worden berekend naar het ruwe beloop, maar naar het zuiver saldo der Boedels.” Ten einde deze alzo gegeven explicatie alomme effect forttere, verzoek ik U.E.G., om aan alle Ambtenaren binnen U.E.G. Departement, welke met het toezigt op, of de perceptie van de Belasting op het Regt van Successie belast zyn, daarvan kennis te geven, om zich daar naar te gedragen.

Ik heb de eer, enz.

De Minister voornoemd,
G O G E L.

DE BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN VAN LEEUWARDEN, gedenken door hunne Geecommitteerden tot de Bouwzaken, publiek aan de Meestbiedende te Verpachten:

I. De Opkomsten van de STADS VISCHMARKT.
II. De gerechtigheid der VISSCHERYEN in het Diep van het Vliet, de Ee en Potmarge, en zulks voor de tyd van DRIE aan een volgende Jaaren, in te gaan den 1 January 1809.

Wie hier aan gadinge maken, komen op Vrydag den 30 December 1808, 's namiddags te drie uur praecys op den Raadhuize, zullende als dan de Condities worden voorgelezen, die intuschen ter Secretarie van gedagte Stad te zien zyn.

DE BURGEMEESTER DER STAD HARLINGEN, adverteert hier mede, dat de LANDEN en VISSCHERYEN aan gemelde Stad behorende, op Woensdag den 4 January 1809, 's voormiddags om elf uur op den Raadhuize aldaar, publiek aan de meestbiedende zullen worden Verhuurd, de Landen voor EEN en de VISSCHERYEN voor VYF aan een volgende Jaaren, Petri en Mei 1809 in te gaan; de Condities en Percheelen zyn intuschen te vernemen ter Secretarie van voornoemde Stad.

BALJUW BENEVENS HET GEMEENTE BESTUUR VAN LEEUWARDERADEEL, convoceren hier mede de Hervormde Floreenpligtige Ingezetenen en de Stembe-rechtige Hoofden des Huizezins van den Dorpe Jezum, op Donderdag den 29 December 1808, des voormiddags ten elf uren, in de Kerk aldaar, om met elkan-deren te concluderen over eene Propositie welke door de Kerk en Armevoogden zal worden gedaan.

Ter Ordonnantie van Baljuw en Gemeente Bestuur voornoemd,
H. Y. DE JONGH, Gzww. Klerk.

DR. L. J. HUBER, presenteert publiek by Stryk- en Verhooggeld te Verköpen, (op gemakkelijke Termynen):

Voorreest: Zekere HUIZINGE cum annexis, staande en gelegen te Menaldum, gequoteerd met No. 114, voorzien van veele gerieflykheden.

Ten tweeden: Zekere Vyf Pondematen BOUWLAND, gelegen in drie Stukken, mede aldaar.

Wie hier aan gadinge maakt, come op Donderdag den 29 December 1808 by de Beschryving en Verhooing, en den 12 January 1809 by de provisioneele en finale Palmflag, ten huize van *C. Baukes*, Castelein te Menaldum, telkens 's namiddags om twee uren, en Kope op Condities als dan voor te lezen, die inmiddels te vernemen zyn by den Advocaat voornoemd als Actuarius, en by den Dorp-Regter *Cramer*, te Menaldum.

VERHUURING by besloten Briefjes voor vyf aan een volgende Jaaren, Petri en Mei 1809 in te gaan: Van eene uithuizing, ZATHE en LANDEN, gelegen te Vierhuis onder Allingawier, groot 92 $\frac{1}{2}$ Pondematen, alle Gredlanden, thans by *Jesse Thomas* in huizinge. De Briefjes moeten voor den 11 January aanstaande, Franko worden bezorgd aan Dr. T. MES-DAG, präsent te Bolsward, by wien de Condities te vernemen zyn.

LEEUWARDEN den 26 December. Uit de LONDENSEHE BERICHTEN, tot des 8 dezer, blykt, dat men aldaar tyding had van de tegenwoordigen der Spanfche In-furgenten en de vordering der Franschen, zo dat men algemeen van gevoelen was, dat het een Engelfche Leger op Corunha en het ander naar de Grenzen van Portugal retireerde.

Wydere was er den 7 December te Douvres een Parlementair-Schip van Boulogne aangekomen, met een Fransch en een Russisch Courier. Depêches voor het Gouvernement overbrengende, en welke Couriers de 8 weder van Londen zouden terugkeeren: Ook wilde men, dat er een Bode, *Krause* genaamd, van het Hof van Oostenryk te Londen gearriveerd was. Alle de Oorlogfchepen te Plymouth en Portsmouth, die order hadden om gereed te zyn van op den eerften wenk te vertrekken, namen nu voor vyf Maanden Levensmiddelen in, en schenen naar de Spanfche Kust bestemd te zyn.

De BOTER TE LEEUWARDEN, den 24 December 1808, onverkogt. Wegens het beflorren water, kunnen er geen pryzen der Granen opgegeven worden.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

NB. H. GONGGRYP, Commisaris tot het Werk der Verponding, in het Arrondissement Leeuwarden, adverteert, dat hy, tot en met den laaften dezer Maand, 's voormiddags van 10 tot 12 uren, continuert, met het terug ontvangen der Requesen, tot Hertaaxatie, welke ten gevolge der aanschryving, van zyne Excellentie den Minister van Financien, de dato 15 Sept. h. a. aan den Heere Land-Drost zyn ingediend geweest, en aan de Ingezetenen ten zynen Cantore zyn terugggegeven; zullende deze Requesen moeten gesuppleerd worden, met eene ongezegelde Memorie, waar in de vereischen, by het Koninglyk Decreet van den 4 December 1807, No. 5, bepaald, (ten welkers gevolge de Extracten aan de Ingezetenen van zyn Arrondissement, reeds in de Maanden February en April l. l. zyn ter hand gesteld,) nauwkeurig geobserveerd worden.

Nog vind hy niet ondienstlyk, tot wegneming van alle dubieteten ten kennis der Ingezetenen te brengen, dat alle zoorren van Schuren en Looften, geene Fabrieken, of Trafieken zynde, in den nieuwen Aanflag der Verponding zyn aangeslagen, en dat die, welke afzonderlyk, of op zig zelve staan, ook afzonderlyk getaxceerd zyn, zyde gevolgelyk, alle de Schuren by de Boerderyen, of Boere Hofsteden staande, onder de nieuwe Tauxatie begrepen.

* * De Ondergetekende adverteert, dat hy met den eersten January aanstaande, allen de uitgave zal hebben van de LEEUWARDER EN VRIESCHE COURANTEN, verzoekt derhalve zyne geëerde Stadgenoten, en anderen, welke bovengemelde Dagbladen, of zodanig een als een ieder zal gelieven te verkiezen, van nu af aan, aan hem op te geven, het zy voor een geheel, half of vierendeel Jaar, Maand of by de Week, met belofte, dat dezelve na de aankomst ten spoedigsten zullen worden raad gebracht. Ook kunnen ten gemakke zynere Stadgenoten, alle Advertentien, voor bet de Dagbladen, aan hem worden opgegeven.

A. J. M U L L E R,
op het Hoogend te Sneek.

* * Heden Overleed alhier, na een spoedig verval van krachten, in den Ouderdom van ruim 81 Jaaren, myne waarde Zuster, de Hoog Welgeborene Vrouwe, ALBERTINA SOPHIA VAN PLETTENBERG, Dousière van wylen den Wel Edelen Geboren Heere J. L. DOYS VAN HAERSMA, in leven Oud Raad Ordinaris in den Hove van Vriesland.

LEEUWARDEN den 22 December 1808. A. E. VAN PLETTENBERG.

A B E E L I Y D I N G E N
Den 20, 21, 22 en 23 December in Texel niets gepaseerd. De wind Zuid-Oost en West.

Den 19 dezer is het Smakfchip *N. V.*, Schipper Fedde Klaasen, in het terug zeilen naar de Haven van Texel, beneden dezelve aan den grond geraakt, dezelve heeft twee Schuiten aangenomen tot adfittentie, heeft zyn Boegfpruit verloren en lek geworden, heeft zyn Lading gelost en is weder in de Haven van Texel gebragt.

Den 17 dito in het Vlie niets gepaseerd. De wind Zuid-West.

Den 15 dito op West-Terichelling niets gepaseerd. De wind Oost.

Te Strobos in Groningerland zyn leggende, de Schippers R. Harms, S. Willems, H. Jansen, Smit, T. Doedes, H. Wolters, alle van Amsterdam naar Leer, Srikhau-fen en Hengstefordt gedestineerd; dezelve werden door de ingevallen Vorst verhin-derd, om hunne reis te vervolgen.

AMSTERDAM den 22 December. Van Kopenhagen word van den 10 dezer gemeld; dat den 8 dito, naby Shandegaard-Battery aan Land gekomen zyn een Engelfche Sloep met 2 Officieren, 2 Cadetten en 12 Man, welke zich gevangen gaven, zynde door slecht weer, gebrek aan Levensmiddelen en de strenge koude genoodzaakt ge-weest, Land te zoeken; men had in de Sloep een éénponder en vercheiden ander Wapentuig gevonden.

Door Boten is in de Haven van Pillau gebragt, het Schip *Chatharina Christina*, Capt. H. G. Schartow, van Riga naar Charlestown; hetzelfde had op de Rheece wegens Storm de Masten gekapt, en moest losfen om te repareren.

Op MORGEN Woensdag den 28 December 1808, des voormiddags ten tien uren, zal de Schout-by-Nacht *Verdooren*, Commandant en Directeur van het Noordelyk De-partement der Marine, aan 's Konings Werf te Harlingen, publiek doen Verkopen: Eenig Brandhout, Moth, Teertonnen, defecte Sloepen, oud Yzer, een oude Stag en oud Touwwerk.

PRYZEN DER BATAAFSCHE RESCRIPTIEN EN ANDERE EFFECTEN, zo als dezelve waren den 24 December 1808 op de Beurs te Amsterdam.

Bataafsche Rescriptiën	Dito Neg. 30 Mill. 1808	pCt.	93	93 $\frac{1}{2}$
Losbaar na de Vrede 4	pCt. 55 $\frac{1}{2}$	55 $\frac{1}{2}$		
Geforc. 1795 en 1796 2 $\frac{1}{2}$	pCt. 34 $\frac{1}{2}$	35		
Vrywillig Neg. 1797 5 $\frac{1}{2}$	pCt. 66	66 $\frac{1}{2}$		
Schuld-Brieven 2 $\frac{1}{2}$	pCt. 35 $\frac{1}{2}$	35 $\frac{1}{2}$		
Dito, dito 3	pCt. 40 $\frac{1}{2}$	40 $\frac{1}{2}$		
Dito Negot. van 1804 5 $\frac{1}{2}$	pCt. 72 $\frac{1}{2}$	72 $\frac{1}{2}$		
Lorenten van 1802 2 $\frac{1}{2}$	pCt. 35 $\frac{1}{2}$	35 $\frac{1}{2}$		
Dito van 1800 3	pCt. 40 $\frac{1}{2}$	40 $\frac{1}{2}$		
Dito van 1798 en 1799 3 $\frac{1}{2}$	pCt. 46 $\frac{1}{2}$	46 $\frac{1}{2}$		
Dito van 1801 3 $\frac{1}{2}$	pCt. 46 $\frac{1}{2}$	46 $\frac{1}{2}$		
Dito Dom. — 4	pCt. 79 $\frac{1}{2}$	80 $\frac{1}{2}$		
Dito 1802 5	pCt. 66 $\frac{1}{2}$	67		
Dito Neg. 40 Mill. 1807 6	pCt. 101 $\frac{1}{2}$	102 $\frac{1}{2}$		
Dito Neg. 30 Mill. 1808 7	pCt. 93	93 $\frac{1}{2}$		
Recepisen Dito 7	pCt. 93	93 $\frac{1}{2}$		
Gelderf. Schavergoed. 4	pCt.			
Brabantfche dito 4	pCt.			
Oblig. Rusland by Hope 5	pCt. 88	88 $\frac{1}{2}$		
Oblig. Weenerbank 5	pCt. 42 $\frac{1}{2}$	45		
— Dito 4 $\frac{1}{2}$	pCt. 41 $\frac{1}{2}$	42 $\frac{1}{2}$		
— Dito 4 $\frac{1}{2}$	pCt. 41 $\frac{1}{2}$	43		
Dito by Ozy en Zoon 5	pCt. 42 $\frac{1}{2}$	43		
Dito by dito 4	pCt. 40	40 $\frac{1}{2}$		
Geconfol. Inscriptiën 5	pCt. 78	78 $\frac{1}{2}$		
Dito Certificaten 5	pCt. 78 $\frac{1}{2}$	78 $\frac{1}{2}$		
Bank Actien	f	616	618	

Alzo de Erfgenamen van wylen **HENDRIK BASTIAANS**, in leven gewoond heb-bende te Ureterp, deszelfs Boedel en Nalatenschap hebben gerepudieerd; zo is het, dat Baljuw benevens het Geregte van het 6de District in Vriesland, de Crediteuren van gedagte Boedel by dezen convoceren, om te compareeren op 's Districts Regtkamer te Beetsterzwaag, op Donderdag den 19 January 1809, 's morgens om 10 uur, ten einde als dan één of meer Curatoren over gedagte Boedel te benoemen.

Ter Ordonnantie van Baljuw en Geregte voornoemd,
D. S U R I N G A R.

Alle die iets te vorderen hebben, of fchuldigh zyn, aan den Boedel van wylen G. P. POPMA, in leven Koopman te Warga, gelieve daar van betaling of opgave te doen, uiterlyk voor den 1 February 1809, aan G. FRANKEN, SJOERD GERRITS, W. J. DIERSTRA en W. ISAÏKS, te Warga, in qualiteit als daar toe Gelastigde van de Overledene. De Brieven Franko; Adres W. ISAÏKS, te Warga.

NB. De Afsaiven zal door de Ondergetekende, op de Firma van POPMA, worden gedreeven, en recomandeert zig in de gunst van een ieder.

D. P. P O P M A.

MR. J. A. WILLINGE, is voornemens op MORGEN den 28 December 1808, by den finalen Palmflag te Verköpen: de VASTIGHEDEN van de Boedel van wylen Jr. O. Z. van Haren, den 21 der vorige Maand in Veiling gebragt. — Gelyk mede als dan by Stryk en Verhooggeld prefentieren te Verköpen: Eene uithuizinge Heerlyke en extra wel betimmerde HUIZINGE, en daar agter gelegen TUIN, voorzien van veel extra beste Vruchtbomen en Bosje, te Wolvega, No. 110., laatst door Ds. *Edens* cum uxore bewoond geweest, bestaande de Huizinge uit vyf Kamers, zo behangen als niet behangen, 2 Kelders, Keuken, Zomerkeuken, Put en Bak, en verdere Commoditeiten. — Voorts zal dezelve Actuarius by Stryk en Verhoog-geld prefentieren te Verköpen, op Donderdag den 29 dito: Ongeveer 500 Eiken BO-MEN, in vercheiden Percheelen, staande te Wolvega, zodanig als nader uit de Bil-letten kan worden gezien. Wie hier aan gadinge maakt, die come op bovengemelde 28 en 29 December aanstaande, ten huize van den Executeur *H. J. Kopper* te Wolvega, telkens namiddags praecys om één uur, ten einde te Kopen naar een ieders believen.

ZEGGE 'T VOORT.

J. A. WILLINGE, zal op Maandag den 2 January 1809, ten huize van de Caste-lein *van Gerrits* te Donkerbroek, 's namiddags om één uur, prefentieren te Verköpen:

I. Eene Heerlyke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE cum annexis, staande en gelegen op de Uaule, by *Bartel Hegets* in huur en gebruik tot Petri, Mei en Ja-cobi 1809. en zulks in 12 Percheelen.

II. Ongeveer vier Mad HOOILAND, gelegen te Donkerbroek, in de Zathe van *Willelm Jochens*.

III. Een Mad HOOILAND, gelegen aldaar, in de Zathe by *Cornelis Jans* in gebruik.

IV. Een en een half Mad HOOILAND, mede aldaar, gelegen in de Zathe van *Garten Wets*.

Dr. E. CATS en de Notaris VAN DER PLAATS, te Leeuwarden, presenteren de publiek te Verkopen: Een uitmuntende HEREN-HUIZINGE, staande op de Swal te Leeuwarden, Letter I. No. 66., door *J. Tjallingii* als Eigenaar bewoond, bestaande in elf Kamers en een Zaal, waar van zes totzai Behangen, Gesluisdeord en Gesluisdeerd zijn; het zelve is regulier Gebouwd, en het Front met twee Vleugels, van binnen belegd met Albaste Vloeren, voorzien van twee Putten, twee Regenwatersbakken, alle met Koperen Kraanen, drie Commoditeiten, drie Kelders, waar van een Verwulfd, van het water en binnen ingaande, en verdere gerielijkheden, den 12 Mei 1809, vry te aanvaarden. Waar op geboden is 9225 Car. Glds.

Wie hier gading aan maakt, kome op HEDEN den 27 December, (by Continuatie) by den finalen Palmflag, 'savonds ten vyf uur, ten huize van de Wed. van der Peen, in de Valk te Leeuwarden.

Iemand intusschen genegen zynde dit Huis n't de Hand te Koopen, of de Verkoop-Conditen te weten, gelieve zig by een der Aduaricus, of by den Eigenaar te adresseeren.

De Secretaris J. F. M. HERBELL te Sneek, zal daard op HEDEN den 27 December 1808 by de Beschryving, den 3 January 1809 by den provisionelen, en den 10 January 1809 by den finalen Palmflag, telkens te 2 uren namiddag, ten huize van *Peter J. Westra*, Castelein in het Hooghuis te Sneek, met Consent van den Hove van Vriesland, publiek by Strykgeld presenteren te Verkopen: De geregte Helft over hoog en laag in eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR en WATERMOLEN cum annexis, groot naar naam en faam voor het geheele 118 Pondmaten heerlyke Greidlanden, gelegen in het Goutumer Klooster onder Scharnegoutum, by de Mede-Eigenaar *Jetje Oeges Breusma* in gebruik, Petri en Mei 1809 vry van Huuring.

Dr. D. E. RUITINGA en de Procureur E. R. NIEUWENHUIS, te Leeuwarden, zullen op HEDEN den 27 December 1808 by de finale Palmflag, 'savonds ten 5 uur præcys, ten huize van de Erven *Bodyn* in 't Wapen van Groningen aldaar, publiek by Verhooggeld presenteren te Verkopen: Een Capitale en tot zeer veelle Affaires zeer geschikte HUIZINGE cum annexis, op de Tuinen te Leeuwarden, gequoteerd met Lett. B. No. 68., by de Wed. wylen de Koopman *Jpe Ruitinga* als Eigenaarsche bewoond, 12 Mei 1809 te aanvaarden. Waar op geboden is 4157 Car. Glds. Breder by Billetten.

De Advokaat P. J. METZ, de Notaris T. BAVIUS en de Notaris J. C. KUTSCH, alle te Leeuwarden, zullen op HEDEN den 27 December 1808, 'savonds vyf uur præcys, ten huize van *Frans de Vries*, Castelein op de hoek van de Wirdumerdyk te Leeuwarden, by de provisionele en finale Palmflag, publiek Verkopen:

I. Eene capitale HUIZINGE, op de Nieuwebuuren te Leeuwarden, Letter K. No. 187., door de Heer *L. Uri*, Fransch Predikant alhier, als Huurder bewoond, den 12 Mei 1809 vry te aanvaarden. Waar op geboden is 2476 Car. Glds.

II. Eene sterke HUIZINGE, staande in de Sacramentstraat, gequoteerd Letter K. No. 27., thans door *Steffens en Vrouw* bewoond, op den 12 Mei 1809 te aanvaarden. Waar op geboden is 1080 Car. Glds.

III. Eene hegte en neringryke HUIZINGE en HERBERG, staande buiten de Wirdumerpoort by Leeuwarden, gequoteerd met Letter L. No. 268., door *Douwe Byl* bewoond geweest; acht dagen na de finale Palmflag vry te aanvaarden. Waar op geboden is 2125 Car. Glds.

IV. Eene nette en hegte HUIZINGE, staande op de Nieuwebuuren, met een aparte Opgang, gequoteerd met Letter K. No. 204., door *J. Dames* als Eigenaar bewoond, den 12 Mei 1809 vry te aanvaarden. Waar op geboden is 1850 Car. Glds. 15 Strs.

V. Twee GRAAVEN, op het Kerkhof te Huizum, door wyl. *Douwe Byl* in eigendom geweest.

De Advokaat P. J. METZ en de Gelegitimeerden Procureur J. STROBAND, beide te Leeuwarden, presenteren publiek aan de meestbiedende te Verkopen:

I. Eene royale, groote en sterke HUIZINGE en HERBERG, genaamd DE DOELE, cum omnibus annexis, zynde voorzien van zeer vele ruime Woonvertrekken, en eene groote en nieuwe KOLFAAN en TUIN, gelegen op de Gragtswal by Leeuwarden, zodanig als dezelve thans by *Hendrik van Haafjen* en Vrouw als Eigenaars wordt bewoond, vry van Grondpact en Eeuwige Renten, zynde alles te aanvaarden op den 12 Mei 1809, doch de Kolfaan des verkiezende, zo dra het weder tot in order brengen der Grond geschikt is.

II. Eene HUIZINGE, staande in de Breedstraat te Leeuwarden, gequoteerd Lett. K. No. 149., thans door *Hesfel Jurna* en Vrouw als Huurders bewoond, op den 12 Mei 1809 te aanvaarden.

Wie hier aan gading maken, gelieven zig te vervoeuen op Maandagen den 9, 16 en 23 January 1809, telkens ten 3 uren, ten huize van *Hendrik van Haafjen*, Castelein in de Doele op de Gragtswal, en Kopen op als dan voorttelezene Conditen.

De Secretaris MEBIUS, zal op Zaterdag den 31 December 1808, 'snademiddags, by vier uur, ten huize van de Coffyscherker *H. van den Berg*, te Leeuwarden, by de provisionele en finale Palmflag Verkopen: Een fraaye en net betimmerde HUIZINGE, staande en gelegen op de hoek van de Minnestraat te Leeuwarden, by *Esfaim Jofephus* cum uxore bewoond, voor een Jaarlykche Huur van 90 Caroli Guldens boven de Lasten, tot den 12 Mei 1810, en als dan by de Kopers vry te aanvaarden. Waar op geboden is 1007 Car. Glds.

De Secretaris P. BOOTSMAAN op 't Heerenveen, zal op Zaterdag den 31 December 1808 by de finale Palmflag, 'savonds om vyf uur, ten huize van *Tjette Fockes Hoekstra*, Castelein in het Lands Welvaren op 't Heerenveen, publiek by Verhooggeld ter Verkoop aanbieden:

Een hegte, sterke en welgebovnde HUIZINGE, voorzien van een groot Voorhuis, Voorkamertje en twee ruime Kamers, samt Put en Bak, met een uitgestrekte grond daar agter liggende, cum omnibus annexis, staande en gelegen op de Heerenwal onder den Dorpe Nieuwehaske, en aldaar gequoteerd met No. 13. A., zodanig by *Marten Cornelis*, Mr. Zeilmaker als Eigenaar wordt bewoond en gebruikt, tot den 12 Mei 1809 en als dan vry te aanvaarden; strekkende van de Heere Compagnons gerechtigheid Oostwaards tot Westwaards in de Scheidstoor, belast met drie Gulden en vier Strs. Eeuwige en onlosbare Grondpact, te voldoen aan de Heeren Comdagnons, volgens de eerste instelling; breder by Billetten gespecificceerd; kunnen de de Conditen inmiddele tyde by bovengemelde Secretaris worden vernemen.

De Secretaris P. BOOTSMAAN, zal op Dingsdagen den 3 January 1809 by de Beschryvinge, en den 10 dito aanvoldende by de finale Palmflag, telkens 'savonds om zes uren, ten huize van *Tjette Fockes Hoekstra*, Castelein in 't Lands Welvaren op 't Heerenveen, publiek by Strykgeld ter Verkoop aanbieden: Zekere deftige Koopmans HUIZINGE, met derzelver Steede en Grond cum annexis, staande en gelegen aan de Westkant van de Dragt op 's Heerenveen, gequoteerd met No. 189., voorzien van een ruim Voorhuis, twee Kamers, Keuken, Put en Regenbak, samt ruim Bleekveld en vrye Gang van en na de Molenwyk, belast met één Gulden en veertien Strs. Jaarlykche Eeuwige en onlosbare Grondpact, te voldoen aan de Comdandery van Schonen, alles zodanig en in diervoeuen by *P. van der Molen* wordt bewoond en gebruikt tot den 12 Mei 1809, en als dan vry by den Koper te aanvaarden; breder by Billetten gespecificceerd. Zynde intusschen de Conditen by bovengemelde Aduaricus te vernemen.

De Secretaris P. BOOTSMAAN op 't Heerenveen, zal op Zaturdagen den 7 January 1809, by de Beschryvinge, en den 21 dito by de finale Palmflag, telkens 'savonds om zes uur, ten huize van *Grietje Jntes*, Casteleinske in 't Heeren Logement op 't Heerenveen, publiek by Stryk- en Verhooggeld presenteren te Verkopen: Zekere deftige HUIZINGE, en daar agter gelegene HOVINGE, met deszelfs vrye STEEDE en GROND, cum annexis, staande en gelegen aan de Noordkant van de Vaart op de Linde Gragt op 't Heerenveen, en aldaar gequoteerd met No. 31., voorzien van een ruim Voorhuis, twee Voorkamers, Kelderskamer, Keuken en eenen schoone Kelder, Vuurhoek, twee Bovenkamertjes, Zolders, mitsgaders Put en Regenwatersbak, cum omnibus annexis, alles zodanig en in diervoeuen, door de Echtelieden Verkopers *Eintze Ides* cum uxore wordt bewoond en gebruikt, tot den 12 Mei 1809, en als dan by den Koper te aanvaarden. Breder by Billetten gespecificceerd, zynde hier van de Conditen inmiddele tyde by bovengemelde Aduaricus te vernemen.

De Secretaris P. BOOTSMAAN, op 't Heerenveen, zal op Zaturdagen den 7 January 1809 by de Beschryvinge, en den 21 dito by de finale Palmflag, telkens 'snademiddags om twee uur, ten huize van *Grietje Jntes*, Casteleinske in 't Heeren Logement op 't Heerenveen, publiek by Stryk- en Verhooggeld presenteren te Verkopen: Een welbezield TJALKSCHIP, lang ongeveer 66, wyd 14, en hol op zyn Wellings 14 Voeren, met Zeil en Treil, staand en lopend Wand, Ankers en Touwen, cum omnibus annexis, zodanig voormaals by wylen *Klaas Johannis Bollemen* is gevoerd geweest, liggende binnen de Sluis aan de Heidebuuren op 't Heerenveen. Waarvan de Conditen gespecificceerde Billetten by boveng. Aduar. kunnen worden gevonden.

De Procureur Fiscaal G. W. POSTHUMA, zal op Vrydag den 30 December 1808, om 1 uur na noon, ten huize van *Teke Pieters*, Castelein te Anjum, by de finale Palmflag presenteren te Verkopen: Een ROG en WEITMOLEN, met HUIZINGE, HOVINGE, Bomen en Plantagie cum annexis, staande en gelegen onder Anjum, en aldaar gequoteerd met No. 79., vry van Grondpact of Eeuwige Renthe, belast met 3 Dekshoren, werdende by *Dik Cornelis* als Eigenaar bewoond, den 12 Mei 1809 vry te aanvaarden. Waar op geboden is de geringe somma van 1150 Car. Glds.

VERHUURINGE by besloten Briefjes, voor vyf aan een volgende Jaaren, Petri en Mei 1809 in aan; van een heerlyke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUUR en één en een-derde WATERMOLEN, gelegen onder den Dorpe Abbega, groot 72 Pondmaten, alle Greidlanden, thans by *Fonger Klazis* in Huuringe. — De Briefjes moeten vrygelyc voor den eersten January 1809 ingeleverd worden by den Advocaat ATTEMA te Ysbregum, by wien de Conditen te vernemen zyn.

By W. ZUIDEMA te Groningen, is van de Pers gekomen en alom verzonzen: *Bydragen ter bevordering van Huistlyk Geluk*. Naar het Hoogd. van C. C. STURM, door W. G. REDDINGIUS Pred. te Dronryp. De inhoud van dit Werk is van zeer veel waarde voor ieder die belang stelt in Huistlyk Geluk. Behalven het nuttige levert het tevens een aangename lecture.

By deuzelven zyn ook nog te b. komen: *Bydragen ter bevordering van eene verstandige opvoeding der Kinderen*, in een viertal Redevoeringen, naar het Hoogd. van G. J. PETSCHIE, door W. G. REDDINGIUS Pred. te Dronryp. Voor een ieder, welke met de opvoeding zo van eigene als aanvertrouwde Kinderen belast is, is dit Werk van eene onschatbare waarde, de onderwerpen, welke hierin behandeld worden, zyn de gewigtigsten, die men in de opvoeding te betrachten heeft.

HET LEVEN VAN BENJAMIN FRANKLIN door hem zelyven beschreyen benevens deszelfs ZEDE STAAT-LETTERKUNDIGE en GEESTIGE SCHRIFTEN uit het Engelsch, Hoogduitsch en Fransch vertaald door Mr. J. R. VAN EERDE, Prof. te Groningen, in twee deelen waar van het eerste deel de Levens-beschryving bevat, en het tweede deel beelst onderscheidene kleine verhandelingen en opstellen, waarin deze grote Amerikaan overal gezond verstand, overleg, algemeene rechtvaardigheid en wederkerige orde in de grootte en kleinste bezigheden der Menschheid zoekt in te voeren, den Geest van Onverdraagzaamheid, Wreedheid en Traagheid uit hun midden te verbannen, hen opmerkzaam op hun beroep, en op eene zachte, ongedwongene wyze werkzaam, vlytig en voorzichtig te maken; terwyl hy toont, dat elk dezer oefeningen zich zelve beloont, elke verwaarloozing zich zelve straft.

DE CHRISTELYKE FEESTVIERING in Ontwerpen van Leerredenen, voor het *Kers-Paisch-Hemelvaart en Pinksterfeest*. Een Magazyn voor jonge Leeraars en leesboek voor Christen huisgezinnen.

By W. ZUIDEMA te Groningen, is van de Pers gekomen en alomme verzonden: **KLEINE SCHRIFTEN**, meestal strekkende ter uitlegging der H. Schrift; byeenverzameld en uitgegeven door W. G. REDDINGIUS Pred. te Dronryp, Derde Bundel, waar mede het eerste Deel compl. is. Behalven de Uitgever hebben tot vervaardiging der Uitlegk. stukken van dezen derden Bundel medegewerkt de Heeren J. C. METZLAR Pred. te Harlingen, A. ADRIANI Pred. te Dokkum, en T. RADSMAN Pred. te Hempens. Byelken Bundel vindt men behalven het Uitlegk. nog eenig Mengelwerk, waar van deze Bundel de volgende stukken bevat: Redevoering, by gelegenheid van den Jaardag des Konings van Holland, uitgesproken te Dokkum, den 2 Sept. 1807, door A. ADRIANI Pred. aldaar. — Verklaring van P. CHEVALIER, in leven Hoogl. in de Godgel. te Groningen, kort voor zyn dood, omtrent de leer der waarheid afgeleed, medegedeeld door denzelfden. — Voorbeelden van eene meer plegtige bediening des Doops, in de Hervormde Kerk. — Zegen op eene Preek. — Bespiegelingen in Dichtmaat op Evangelische Tafereelen, door T. C. K. BEILANUS, Pred. te Paesens. — Dichtstukjes over verschillende onderwerpen.

By J. OOMKENS te Groningen is gedrukt, en by de voornaamste Boekhandelaren in Vriesland te bekomen: **I. J. A. UULKENS, REDEVOERINGEN**, over de volmaktheden van den Schepper in zyne Schepzelen beschouwd, tot verheerlyking van God, en tot bevordering van nuttige Natuurkennis, 3de Deels 2de Stuk, *Natuurlyke Historie* — **HET DIEKENRYK** in gr. 8vo., met een uitstaande gekleurde Plaat, à f 3 - 16 - : II. J. M. SAILER, **LEER DER GELUKZALIGHEID**, 1ste Deel in gr. 8vo., à f 2 - 12 - : III. **STRUCHTMAYER, GESCHIEDENIS DER JODEN**, onder hunne Landvorsten, Viervorsten en Koningen, sedert derzelver wederkomst uit Babel, tot aan de Verwoesting van Jerusalem door de Romeinen, in gr. 8vo., met 2 uitstaande Tafelen à f 3 - 12 - : IV. **K. VON ECKARTSHAUZEN**, **GOD is de reinste Liefde**, myn gebed en myne overdenking, zynde een Aandachts of Gebedboek voor ROOMSCH KATHOLYKEN, in kl. 8vo., in Carton, à f 1 - - : in Fr. Band f 1 - 12 - : dito verguld op Snee à f 2 - 2 - : in Maroquin à f 3 - - : V. **J. A. UULKENS, Landbouw en Huishoudkundige ALMANAK** voor het jaar 1809. — Behalven alles wat tot den gewonen Almanak behoort, is in dezen by elken dag den tyd van Hoogwater te Groningen opgegeven. — Verder vindt men in dezelve belangryke Bydragen tot bevordering van Landbouw, Veezelt en Vee-Arzenykunde, benevens Huishoudelyke Stukken, van onderscheiden aart; de prys is slechts 4 Stuivers.

By H. C. A. THIEME te Zutphen, is van de Pers gekomen, en mede te Leeuwarden by Cahais, Wiarda, Wed. de Boy, Brouwer en Altma, te bekomen: **I. Leerredenen van J. NIEUWENHUIS**, Predikant der Evangelisch Lutherische Gemeente te Utrecht. — **II. F. GEDICKE**, Engelsch Leesboek voor eerstbeginnende, met een Alphabetisch Woordenboekje, ter verklaring aller daarin voorkomende woorden. — **III. Cantate** op het Feest van Jezus Geboorte door P. de GRIENT DREUX, en in Muzyk gebragt door J. PRINS, Organist te Zutphen. — By denzelfden zyn van de volgende Werken nieuwe Drukken uitgegeven, en insgelyks by bovengenoemde Boekverkoopers te bekomen: **I. MEIDINGER**, nieuwe Fransche Leesoeffeningen, tot Nut en Vermaak. — **II. JUNGST**, zedelyk Onderwys voor Kinderen, 4 St. — **III. WILLEMSSEN**, de Duitse Kindervriend, 3 Stukjes. (vooral wat de Geographie betreft, verbeterd.) — **IV. Verkorte Geschiedenis van Robinsoon Crusoe**. — **V. FUNKE**, Vertellingen voor de Jeugd.

By H. C. A. THIEME te Zutphen en J. ALLART te Amsterdam is thans van de pers gekomen, en mede te Leeuwarden by Cahais, Brouwer, Wiarda, Wed. de Boy, Altma, en verder alom te bekomen, het tweede deel van het **NEUE Deutsch-Holländische Handwörterbuch**, onder den tytel van **NIEUW HOLLANDSCH-HOOGDUITSCH HANDWOORDENBOEK**, geheel nieuw opgesteld en met een groot aantal nieuwe woorden vermeerderd, door een Beminnaar, der beide talen. — Lang, zeer lang heeft men na dit tweede deel gewacht; doch daar de uitgevers gaarn iets goeds wilden leveren, en daartoe noch moeite noch kosten hebben ontzien, konden zy met dit moejelyk werk niet dan zeer langzaam voortgaan, zy zyn echter overtuigt, dat hetzelfde door deze vertragung zeer veel gewonnen hebbe. Van het eerste deel zyn ook nog eenige Exemplaren voorhanden.

By de Wed. DE BOY, te Leeuwarden, is heden van de Pers gekomen en alom verzonden: **I. K. H. SPIESS, LEVENSGESCHIEDENISSEN VAN ZELFMOORDENAARS**, compleet à f 1 18. — **II. MENSCHEN**. — *Uit de Papieren van de bruine Soubise*, compleet à f 2 - 12. — Gemelde zal, volgens verteekende Originelen, in het Neêrduitsch uitgegeven: **I. Gemälde nach dem Leben**, in *Teutschland* gesammelt, *Isther th. enthaltend: Selbstgeständnisz einer Verführten*. — **II. Bemerkungen auf einer Reise aus Thüringen nach Wien**, im Winter 1805 bis 806, von **CARL BERTUCH**, 1808. By gemelde Wed. De Boy is thans voorhanden een aanzienlyk assortiment van Boekjes met en zonder Platen, geschikt tot Nieuwjaars-Presenten voor de Jeugd, alsmede een aantal der schoonste Almanakken voor 1809, in het Fransch, Hoogduitsch en Neêrduitsch, die, op aanvraag, ter bezigtiging worden gezonden.

By J. W. BROUWER, te Leeuwarden, wordt heden uitgegeven: — *Herinneringen uit eene Leerrede*, uitgesproken ter nagedachtenis van de Wel Eerw. Heer B. v. WEEMEN, door den Wel Eerw. Heer A. BRINK, den 2 October 1808., waar by gevoegd is een Gedicht toespelyk op deze treurige omstandigheid, door H. DE WAL; de Prys is 9 Stuivers, en eenige op Med. Schryfpapier à 12 Stuivers.

NB. Tot naryt der Boekverkoopers dient, dat dit Stukje niet in Commissie verzonden, maar voor Rekening moet ontboden worden.

By JOH. SEYDEL, Boekverkoper by de Vischmarkt, te Leeuwarden, is gedrukt, en alom te bekomen: **VRIESCH DAG- en SCHRIF-ALMANAK**, voor het jaar 1809, waarin, behalven het gewone Almanak, te vinden is de Namen der Leden van de Regering in het Koninkryk Holland; als de Koning en Huis des Konings; Hoogstdezelfs Staats-Raaden; het Wetgevend Ligchaam; het Hoog Gerechtshof; de Rekenkamer; de Militaire Vierfchaar; de Raad van Judicature over de Midden te Water en te Lande; de Ministeriële Departementen; de Land-Drosten. Assesoren en Secretarissen-generaal; de Kwartier-Drosten; de Jagt-Officieren; de Ontvanger Genrl., Advokaat Fiscaal, Inspecteur en Onder-Inspecteurs; de Ontvangers der Beschreyene en Onbeschreyene Middelren; de Directeuren over de Invoerderyng op het Regt van Successie; de Commissariën tot het Werk der Verponding; de Ontvangers van het Middel op het Klein-Zegel; de Ykmeesters voor het Binnenlandsch Lastgeld; de Leden van den Landbouw; de Keurmeesters van het Goud en Zilver; de Ministers en Bedienden der Marine te Harlingen; de Geneeskundige Commissie, het Gerechtshof, Advokaten, enz. in Vriesland en Groningen; de Baljuwen; de Gemeente-Besturen van Distrieten en Steden; de Gereformeerde, Lutheriche en Walsche Kerkenraden en het Poortklokluiden te Leeuwarden en Groningen; de Curatoren en Hoogleeraars te Franeker en Groningen; de Gereformeerde Predikanten; Doopsgezinde Leeraren, Roomsche Pastoren, School-Opzieners, Rectoren, Conrectoren, Preceptoren, Organisten, enz. in de Departementen Vriesland en Groningen; de Remonstrantsche Leeraren; het afgaan en aankomen der Posten; het ryden der Postwagens, en het vaaren van Trek- en andere Veeschepen, in Amstel- en Maasland, Vriesland en Groningen; het Klein Zegel; Geilagt-Register der Vorsten, enz. in Europa; de Officieren, Onder-Officieren, enz., van de Gewapende Burgermagt te Leeuwarden, Harlingen, Sneek, Bolsward, Franeker, Dokkum, Workum 22 Groningen, enz.; kost in een wit handje, 10, en in groen 12 Stuivers. — Als mede de gewone KANTOOR-ALMANAK, waar in mede al het bovengemelde gevonden wordt, à 8, en in groen 10 Stuivers. — Voorts de vierkante ALMANAKKEN, met Kronyk, Gereformeerde Predikanten, Doopsgezinde Leeraren, Roomsche Pastoren, Geestelyke Gezangen, Dichtstukjes, Raadzels, Liedjes, Vriesch Boers, Kluchten, Vertellingen, enz., van 2, 3 en 4 Stuivers; benevens **KLEINTJES**, met Printjes, enz.; **ENKHUIZER** en andere **HOLLANDSCHE ALMANAKKEN**.